

Unitat tramitadora: Unitat Administració Serveis Generals

AJT/10836/2022 RP

Codi document: SGE17I01RN

AJUNTAMENT DE VIC - Decret

Data 15-03-2023

Número DEC/2077/2023

Assumpte: Desestimar recurs de reposició interposat contra resolució en matèria de reclamació de responsabilitat patrimonial

DECRET

Antecedents

I. En data 14 de juliol de 2022 es presenta, mitjançant l'escrit amb el número 21555 del Registre General d'Entrades de documents en aquest Ajuntament, per part de la Sra. [REDACTED] [REDACTED] reclamació de responsabilitat patrimonial pels danys ocasionats per una caiguda que manifesta va patir el dia 3 de juliol de 2022 al carrer [REDACTED] aproximadament al número 21, al trepitjar una tapa metàl·lica.

Mitjançant decret de data 26 de juliol de 2022 es va declarar l'Ajuntament de Vic no competent per tramitar la referida reclamació, ja que la tapa metàl·lica que va provocar l'incident és titularitat de la companyia d'Aigües Vic; vist que l'art. 196 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, disposa:

"1. És obligació del contractista indemnitzar tots els danys i perjudicis que es causin a tercers com a conseqüència de les operacions que requereixi l'execució del contracte."

Aquest decret es va notificar a la persona interessada en data 02 d'agost de 2022.

II. En data 30 d'agost de 2022 la interessada presenta recurs de reposició al registre general de l'Ajuntament, contra l'esmentada resolució de data 26 de juliol de 2022 mitjançant la qual es va declarar l'Ajuntament no competent per a tramitar la referida reclamació. En el recurs presentat formula, en síntesi, les següents alegacions:

- No és ajustat a dret declarar-se no competent en la mesura que és responsabilitat de l'Ajuntament que els carrers de la ciutat i les seves voreres no presentin o constitueixin perills.
- Un dels principals elements que configuren la responsabilitat patrimonial és que aquesta és directa i objectiva.

És directa perquè el perjudicat s'ha de dirigir contra l'Administració pública titular del servei; i és, per tant, el patrimoni de l'ens públic titular d'aquell servei el que resulta obligat a reparar el dany ocasionat (STS de 17 de febrer de 2006); i recollit a l'art. 36.1 de la LRJSP.

I és objectiva per quan les administracions públiques responen patrimonialment pels danys que ocasionin mitjançant la seva actuació, quan aquests danys siguin conseqüència del funcionament normal o anormal dels serveis públics, i en queden exclosos només els danys causats per força major; segons recull l'article 32 de la

LRJSP. Amb aquest caràcter objectiu, la doctrina jurisprudencial exposa que “no es requereix culpa o il·legalitat en l’autor del dany”.

- I, pel que fa a l’atribució de la responsabilitat, indica que l’article 25.2, apartats c) i d) de la Llei 7/1985, de 2 d’abril, reguladora de les bases del Règim Local, disposa que el municipi exercirà, en tot cas, com a competències pròpies el proveïment d’aigua potable a domicili i l’evacuació i tractament d’aigües residuals. I esmenta una sèrie de sentències judicials en aquest sentit.

I sol·licita a l’AJUNTAMENT DE TORELLO que s’estimi el recurs de reposició, es declari competent per a tramitar la sol·licitud de reclamació de responsabilitat patrimonial, i l’estimi acordant indemnitzar a la reclamant.

Fonaments de dret

I. En primer lloc, s’entén que hi ha un error en el recurs, atès que el recurs de reposició s’ha de resoldre per l’Ajuntament de Vic i no pas per l’Ajuntament de Torelló.

II. Examinades les al·legacions presentades, se’n va donar trasllat a Aigües Vic, responsable de la instal·lació objecte d’aquest expedient, i a Zurich, companyia asseguradora de l’Ajuntament.

En data 28.11.2022 Zurich presenta les següents al·legacions:

“En relació al sinistre de referència, analitzada la documentació entenem que l’Ajuntament de VIC no hauria d’assumir la responsabilitat en el present expedient al no haver quedat degudament acreditada la relació de causalitat entre els danys al·legats i el funcionament del servei públic.

En aquest sentit, es desprèn de l’Informe Tècnic: L’arqueta i la tapa pertany a Aigües Vic, l’empresa concessionària del subministrament d’aigua potable a Vic, la qual assumeix la responsabilitat de les seves instal·lacions. En aquest sentit, l’Ajuntament no és el responsable del bon estat de les arquetes de registre.

Informo que l’incident provocat per l’enfonsament d’una tapa d’una arqueta, aparentment en bon estat, propietat d’Aigües Vic, no pot ser acceptat com un funcionament anormal o defectuós de l’administració.”

En data 01.03.2023 Aigües Vic va presentar les següents al·legacions:

“El marc i tapa afectat va ésser fabricat per la companyia PRODUCTOS AUXILIARES DE INSTALACIONES, S.A. (Pradinsa), la qual acompanya al producte certificat del Laboratori General d’Assajos de la Generalitat de Catalunya, núm. 90.051 de 16/6/89 segons el qual es dictamina que la resistència en assajos d’aquesta tapa, segons la UNE 41-300-87 és de 2.935 Kg, i que el seu desgast és de fins a 2,5 vegades inferior a una tapa fabricada amb fosa gris (segons les UNE 7015,41008 i 7008) per tant, l’element és apte per al seu muntatge en voreres on no hi ha trànsit rodant.

Aquestes característiques declarades pel fabricant porten a considerar que l’element no és susceptible de patir deteriorament estructural, sempre i quan es respectin les condicions

d'instal·lació i, no hagin estat sotmeses a càrregues extraordinàries i impròpies de l'ús per al qual ha estat dissenyada.

Per aquest motiu, les actuacions que s'efectuen sobre aquests elements son, únicament, de caràcter correctiu en cas que hagin patit desperfectes causats per accidents o actes vandàlics. Aquest manteniment correctiu, pel seu caràcter extraordinari, ve propiciat normalment per una notificació o comunicació ciutadana, del propi Ajuntament o del propi personal de la companyia cas d'així advertir-ho amb motiu d'una altra feina o actuació.

El marc que va cedir, va ésser arreglat després de l'incident per personal extern a Aigües de Vic, S.A. (en endavant AVSA), en tant que AVSA no va tenir coneixement d'aquesta incidència abans de la recepció de la comunicació amb codi AJT/10836/2022 RP de l'Ajuntament de Vic.

Un cop efectuada la inspecció de l'estat actual d'aquest registre, es considera que ha d'ésser substituït per un de nou perquè la reparació no garanteix la seguretat en els termes originaris descrits.

L'element queda substituït en data 16 de febrer de 2023, segons s'acredita a l'ordre de treball número 23008855.

Adicionalment, s'han analitzat els marcs i tapes propers al lloc de l'accident per descartar un deteriorament generalitzat per raó d'ubicació o de data aproximada de col·locació i es comprova que es troben totes en bon estat (annex fotogràfic)

CONCLUSIÓ

La tapa i marc de referència que varen causar les lesions a la interessada segons relata es deu a desperfectes produïts arran d'un esdeveniment de gran intensitat, intencionat o accidental, impropï de la seva funció o ús, del qual Aigües Vic, S.A. no fou notificada fins després de l'incident i una vegada ja se n'havia dut a terme una primera reparació."

Segons l'exposat, **queda acreditat que l'incident** provocat per l'enfonsament d'una tapa d'una arqueta, aparentment en bon estat, **no pot ser acceptat com un funcionament anormal o defectuós de l'administració**; primer de tot perquè l'arqueta és un element apte per al seu muntatge en voreres on no hi ha trànsit rodat; en segon lloc, el seu desperfecte es va produir per un esdeveniment de gran intensitat, intencionat o accidental, impropï de la seva funció o ús; i en tercer lloc, perquè una arqueta de registre no és un lloc per al trànsit de vianants i els fets es van produir a les 11:30 h., i en aquest sentit, s'aporten dues sentències en relació als límits de la responsabilitat patrimonial:

- la STSJ CAT 552/2017, de data 20 de juliol, exposa *"No es admisible que el mero deambular de un peatón se pueda realizar sin exigencia alguna para éste. Es preciso que preste la necesaria atención para observar desperfectos de los que forman parte de la habitualidad cotidiana."*
- I la STSJ-Cat de 30 de novembre de 2006 que va desestimar una reclamació de responsabilitat patrimonial fonamentada en el deficient manteniment de la via pública, que *"Aquesta sala arriba a la conclusió que si bé és cert que existeix el forat del que va ser l'anterior ubicació de l'arbre o similar, el mateix resultava perfectament visible amb un passeig normal de qualsevol ciutadà que amb una mínima atenció por percebre qualsevol obstacle que es troba per la via que transita. Efectivament, el forat no demostra un descuit o falta de conservació de la vorera per*

part de l'Ajuntament ja que el mateix es pot percebre i observar amb un passeig normal."

III. En relació a la imputabilitat hem de tenir en compte:

- l'art. 196 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, disposa:

"1. És obligació del contractista indemnitzar tots els danys i perjudicis que es causin a tercers com a conseqüència de les operacions que requereixi l'execució del contracte."

- I en la STSJ de Madrid, de 30 de març, es recull:
TERCERO.- En el ámbito de las Administraciones locales, el [Art. 54 Ley 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las Bases del Régimen Local](#), dispone que "Las entidades locales responderán directamente de los daños y perjuicios causados a los particulares en sus bienes y derechos como consecuencia del funcionamiento de los servicios públicos o de la actuación de sus autoridades, funcionarios o agentes, en los términos establecidos en la legislación general sobre responsabilidad administrativa".

En el mismo sentido, el [Art. 223 del Real Decreto 2568/86, de 28 de noviembre](#), por el que se aprueba el Reglamento de organización, funcionamiento y régimen jurídico de las Entidades Locales.

Por otra parte, el Art. 3.1 del Real Decreto num.1372/1986, de 13 de Junio, por el que se aprueba el [Reglamento de Bienes de las Entidades Locales](#), establece que: "Son bienes de uso público local los caminos, plazas, calles, paseos, parques, aguas de fuentes y estanques, puentes y demás obras públicas de aprovechamiento o utilización generales cuya conservación y policía sean de la competencia de la entidad local".

Puntualizado lo anterior, vistas las alegaciones de las partes, cuestión controvertida consiste en determinar cuál fue la causa de la caída y si la misma es imputable, objetivamente, al Ayuntamiento de Madrid y si la misma puede derivarse al concesionario.

*En este tipo de supuestos, **es preciso resaltar que la responsabilidad del concesionario no es objetiva, como lo es la de la Administración, sino que debe probarse que los daños son imputables al MISMO por un incumplimiento contractual o a título de culpa o negligencia, lo que debe valorarse según las circunstancias del caso.***

*Pero además es preciso señalar que **consta el incumplimiento del plazo legalmente establecido por parte de la Administración para la resolución del expediente de responsabilidad patrimonial, lo que provoca que ya no pueda derivar su responsabilidad al contratista.** El presente procedimiento tiene su origen en una reclamación de responsabilidad patrimonial formulada por los interesados el 3 de marzo de 2016 por unos daños que se imputaban a un funcionamiento anormal de un servicio público -conservación, mantenimiento de la vía pública- y que no es sino hasta el 27 de octubre de 2017 cuando por el Director General de Organización, Régimen Jurídico y Formación del Ayuntamiento de Madrid se dicta resolución por la que se declara la existencia de responsabilidad patrimonial*

de la entidad Kapsch Tafficom Transportation S.A., con infracción de lo dispuesto en el [art. 13 RD 429/1993, de 26 de marzo](#), por el que se aprueba el Reglamento de los procedimientos de las Administraciones públicas en materia de responsabilidad patrimonial, aquí aplicable por razones temporales. Según el [art. 13 RD 429/93](#), la Administración dispone de un plazo de seis meses para resolver la reclamación transcurrido el cual "...sin que haya recaído resolución expresa o, en su caso, se haya formalizado el acuerdo, podrá entenderse que la resolución es contraria a la indemnización del particular"

En este sentido la Sentencia del Tribunal Supremo, Sala Tercera, de lo Contencioso-Administrativo, Sección 6ª, [de 30 marzo 2009 \(rec. 10680/2004\)](#) que ante supuestos como el que nos ocupa, decía: "(...) Estas exigencias resultan aún más intensas cuando, incumpliendo su deber de resolver (artículo 42 de la repetida Ley), la Administración da la llamada por respuesta. Tal pasividad, que hurta al ciudadano la contestación a la que tiene derecho, permite interpretar que la Administración ha considerado inexistente la responsabilidad del contratista, al que no ha estimado pertinente oír y sobre cuya conducta ha omitido todo juicio, debiendo entenderse que, al propio tiempo, juzga inexistentes los requisitos exigidos por el legislador para que se haga efectiva la suya propia. En esta tesitura, el ulterior debate jurisdiccional debe centrarse en este último aspecto, sin que sea admisible que ante los tribunales la Administración cambie de estrategia y defienda que el daño, cuya existencia nadie discute, debe imputarse a la empresa adjudicataria del contrato de obras en cuya ejecución se causó, pues iría contra su anterior voluntad, tácitamente expresada."

La Sentencia del Tribunal Supremo, Sala Tercera, de lo Contencioso-administrativo, Sección 6ª, [de 14 de octubre de 2013 \(Rec. 704/2011\)](#), y de 11 de febrero de 2013 (Rec. 5518/2010), señalan al respecto que: "no es admisible que presentada la reclamación de responsabilidad patrimonial el 20 de enero de 2016, la Administración resuelva el expediente el 15 de marzo de 2018, porque esta forma de actuar, como dijo la Sentencia del TS de 11 de febrero de 2013 (rec. 5518/2010) "(...) no se corresponde con la finalidad del pronunciamiento previsto en el artículo 98.3 LCAP, de indicar al tercero interesado la intervención del contratista y su responsabilidad."

*En consecuencia **cuando la administración no resuelve tras la reclamación efectuada por el perjudicado, no puede con posterioridad derivar la responsabilidad a la empresa concesionaria del servicio, pues no sólo iría contra su anterior voluntad, sino que iría en contra los principios de buena fe y confianza legítima. En estos casos, el debate procesal solo puede centrarse en si la Administración es responsable o no.***

En aquesta reclamació, els fets es van produir en data 3 de juliol de 2022, la reclamació de responsabilitat patrimonial es va presentar en data 14 de juliol de 2022 i l'Ajuntament va resoldre que no n'era competent en data 26 de juliol de 2022, donant-ne trasllat a la reclamant i a la concessionària amb temps suficient per a que es presentés la reclamació a la concessionària; per tant, aquesta administració ha actuat sota els principis de bona fe i confiança legítima.

I vist l'informe proposat emès en compliment del que disposen els arts. 172.1 i 175 del Reial Decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals.

Per tot això, RESOLC:

PRIMER. Desestimar el recurs de reposició interposat per la Sra. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] contra la resolució de data 26 de juliol de 2022 mitjançant la qual es va declarar l'Ajuntament no competent per a tramitar la referida reclamació, de conformitat amb la part expositiva de la resolució.

SEGON. Declarar que l'incident provocat per l'enfonsament de la tapa exposat, no pot ser acceptat com un funcionament anormal o defectuós de l'administració a efectes de reconèixer la seva responsabilitat patrimonial, al no haver quedat acreditada la relació de causalitat entre els danys al·legats i el funcionament del servei públic.

TERCER. Notificar aquest decret a la interessada i donar-ne trasllat a Aigües Vic SA i a Zurich, pel seu coneixement i als efectes oportuns.

Ho mana i signa l'alcaldeessa, en la data i hora que consta a la signatura, i en dóna fe la secretària.

Firmat electrònicament per:
L'alcaldeessa
Anna Erra Solà
15-03-2023 12:11

Firmat electrònicament per:
La secretària
Maria Pilar Lobera Calvo
15-03-2023 17:21